

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA D'INFRAESTRUCTURES I D'OBRES

TRAMITACIÓ

- El 6 de març de 2013, una representació dels veïns i dels comerciants de la Plaça de Sanllehy va presentar una queixa en aquesta Sindicatura (acompanyada de **1.658** signatures) en què manifestava el malestar de les persones afectades per les molèsties que patien des de feia més de 8 anys per obres de construcció de L-9 i per la paralització de les mateixes.
- El 12 de març de 2013 la síndica de greuges va admetre a tràmit la queixa, ja que reunia els requisits reglamentaris, i va designar una assessora perquè instruís l'expedient.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
 - El març de 2013 la síndica, acompanyada de l'adjunt es va traslladar a la plaça de Sanllehy per visitar l'espai qüestionat.
 - El 21 de març de 2013 l'assessora va iniciar l'anàlisi de la documentació oficial presentada i va demanar informació a tres departaments municipals.
 - L'11 d'abril de 2013 es va rebre l'informe d'Hàbitat-Urbà.
 - El 30 de maig es van rebre els informes del Districte de Gràcia i de Mobilitat, respectivament.
 - El 10 de juliol de 2013 veïns de Can Baró van parlar telefònicament amb l'assessora.
- El 23 de juliol de 2013 l'assessora, a partir de la documentació oficial aportada per la persona interessada, la informació municipal i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

Els veïns i els comerciants d'una plaça traslladen el seu malestar a la síndica per les molèsties que fa més de vuit anys que pateixen a la plaça de Sanllehy arran de la construcció de la L-9 i per l'aturada de les obres. El que preocupa als veïns és el pou d'aigua que està sense cobrir, les dificultats de circulació i la pèrdua de l'espai enjardinat i de descans.

Posició municipal

L'informe d'**Hàbitat-Urbà** exposa el següent:

Les **obres d'infraestructura** de l'estació de Sanllehy es troben a la plaça Sanllehy. Les obres ocupen parcialment el carrer de Ramiro de Maeztu i la totalitat de la zona enjardinada. L'estació es construeix mitjançant un pou circular de 26 metres de

diàmetre i uns 64 metres de profunditat (construïts aproximadament 30 metres). El juny de 2011, moment de l'aturada de les obres, es va valorar el retorn parcial de la plaça i millorar la mobilitat del carrer de Ramiro de Maeztu, construcció descartada per la Generalitat de Catalunya per l'elevat cost de les obres.

L'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya van acordar el retorn de la vorera muntanya de l'avinguda de la Mare de Déu de Montserrat, modificar la col·locació del pont grua i rebaixar dos panells acústics de la tanca i la protecció dels vianants al carrer Ramiro de Maeztu amb proteccions prefabricades de formigó. Aquests treballs s'han executat i han finalitzat.

En relació amb la **seguretat del pou**, d'acord amb les declaracions públiques del director d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, el pou de Sanllehy és absolutament segur, s'han consolidat les parets (parets que seran les parets definitives dels pou), l'existència de l'aigua no comporta inseguretat sinó tot el contrari perquè restableix la pressió hidrostàtica del mateix terreny. Així mateix, ningú ha de patir pel que fa a la seguretat de l'obra, les parets s'han calculat i l'aigua no té cap efecte perjudicial i la seguretat és la prioritat absoluta.

En relació amb la **recuperació de l'espai públic i de la mobilitat**, la Gerència Adjunta d'Infraestructures de l'Ajuntament i el Districte d'Horta-Guinardó i el Districte de Gràcia estant treballant conjuntament i negociant amb la Generalitat de Catalunya per trobar la solució per recuperar, totalment o parcialment, la plaça de Sanllehy. Es proposa prioritzar i millorar la mobilitat del carrer Ramiro de Maeztu i guanyar una zona enjardinada i de lleure a la mateixa plaça.

Vist que els cost per a la recuperació d'aquests espais és elevat, 2 milions d'euros segons la Generalitat, s'estan estudiant alternatives perquè la inversió no sigui per a obres provisionals i pugui ser-ho per a obres definitives, ja que en el moment de continuar amb les obres de l'estació s'haurà d'ocupar de nou la plaça i desmuntar les obres provisionals que s'hi facin.

L'informe del **Districte de Gràcia** relaciona les actuacions dutes a terme:

1. Atenció personal a veïns promotors de queixes i visites d'obres conjuntes per valorar la situació i les intervencions a realitzar.
2. Actuacions de millora de l'accessibilitat (restitució d'una vorera de la part inferior de la plaça que havia desaparegut). Millora de les condicions de seguretat de la part superior de la plaça Sanllehy (que forma part del Districte d'Horta-Guinardó) instal·lant una barana de separació entre el pas dels cotxes de la carretera del Carmel i la vorera.
3. Escrit de 18 de març de 2013 de la Regidoria a la Secretaria de Territori i Mobilitat de la Generalitat relativa a l'estat de manteniment de les obres aturades i a la urbanització provisional en benefici del veïnat.
4. Reunions internes per valorar el cost d'urbanització provisional de la plaça.

5. Reunió entre la Direcció d'Infraestructures i l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció General de Mobilitat per trobar una solució provisional a l'afectació actual de la plaça perquè pugui ser utilitzada pels veïns.
6. Reunió de 2 de maig de 2013 de l'alcalde amb els veïns i els comerciants afectats, el secretari general de Mobilitat i les regidores dels Districtes, en la qual es van adoptar els compromisos següents: retirada de la torre grua que hi ha a la plaça per part de la Generalitat, encarregar durant el 2013 el projecte executiu de cobriment del pou i la urbanització provisional de plaça; iniciar, a principis de 2014, les obres de transformació de la plaça (de durada aproximada de set mesos, per un import valorat de 2,6 milions d'euros; les obres seran definitives en un 49% i provisionals en la resta). I, finalment, dur a terme una visita al túnel i al pou perquè els veïns fossin conscients de la seguretat d'aquests.

L'informe de **Mobilitat** exposa el següent:

Des de l'inici de les obres de la L9 del metro a la plaça Sanllehy es va ocupar part de la calçada del carrer Ramiro de Maeztu i no es va poder mantenir el doble sentit de circulació que hi havia. Des de llavors els vehicles que accedeixen a la carretera del Carmel circulen pel carrer Miquel dels Sants Oliver. També conté els antecedents i l'objecte i les actuacions de mobilitat que comporten certes interferències amb la mobilitat dels veïns de l'entorn. L'Ajuntament té previst un pla d'actuació destinat a regular l'accés a la zona monumental del Parc Güell per compatibilitzar el turisme amb el benestar quotidià dels residents. L'afluència important d'autocars, en determinades hores del dia, sobrepassa la capacitat de l'actual aparcament d'autocars i provoca la pertorbacions a la carretera del Carmel, cosa que afecta el pas dels vehicles que hi circulen (autobusos, vehicles privats, etc) i generen molèsties per als vianants. Per evitar aquestes situacions es destina diàriament un servei de la Guàrdia Urbana que dona suport a la circulació.

Normativa aplicable

L'article 103 de la Constitució espanyola estableix que l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret. La Carta municipal de Barcelona regula la seguretat ciutadana, l'urbanisme i la gestió dels serveis i de les infraestructures i la mobilitat. La Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat estableix el dret a la ciutat, el dret al medi ambient, el dret a un urbanisme harmoniós i sostenible, el dret a la circulació i a la tranquil·litat en la ciutat (les autoritats locals reconeixen el dret dels ciutadans a disposar de mitjans de transport compatibles amb la tranquil·litat a la ciutat i a l'eficàcia dels serveis públics. Així mateix, la Carta de drets i deures de Barcelona regula la seguretat en l'espai públic, la vida personal i familiar (totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada) i el medi ambient de qualitat i entorn urbà sostenible.

Observacions, valoracions i conclusions

La queixa formalitzada va acompanyada de **1.658 signatures**, la qual cosa representa que són moltes les persones que han volgut mostrar la seva disconformitat amb la situació creada a la plaça de Sanllehy (aturada de les obres, un forat profund per

cobrir, filtracions d'aigua, una grua immensa abandonada al centre de la plaça, el panell o tancat que envoltava la grua, etcètera).

Aquesta Sindicatura ha comprovat que els veïns i els comerciants afectats per les obres i per l'aturada d'aquestes han patit una situació que no haurien d'haver sofert com a conseqüència de les decisions desencertades en la planificació i en el finançament d'obra pública dels responsables polítics; representants legítims de la ciutadania, en els quals les persones dipositen la seva confiança.

Aquesta institució també ha constatat que els compromisos adquirits per les administracions implicades en la reunió de 2 de maig de 2013 (gairebé dos anys més tard de l'aturada de l'obra) s'estan complint, com així ho han corroborat els veïns de Can Baró que han informat la síndica que s'han reunit amb l'Ajuntament, també que la grua i la maquinària s'ha retirat, que han fet algunes visites a la zona afectada, que han presentat algunes propostes per al projecte del túnel i per a la urbanització, i que per al 29 de juliol de 2013 s'ha previst una visita als túnels de la L-9 per als veïns que hi vulguin anar. No obstant això, les obres públiques no poden alterar la tranquil·litat i la qualitat de vida dels residents més de l'indispensable. Cap infraestructura o intervenció urbanística pot deixar la ciutadania en condicions inferiors a les que tenien en el moment de l'inici de qualsevol actuació pública, tot i tenir en compte la situació econòmica actual, que, segurament, ha influït en l'aturada de la construcció.

L'Ajuntament hauria d'haver actuat diligentment en tot el que és de la seva competència i hauria hagut de requerir eficaçment a la Generalitat que executés amb rapidesa el que li pertocava; la urbanització de la plaça per facilitar la vida quotidiana dels residents i dels comerciants i sobretot perquè els afectats no han de patir situacions que no han creat.

De la mateixa manera, cal ordenar el trànsit de la zona afectada de la manera menys perjudicial per als veïns, i prioritzar sobretot la mobilitat dels vianants i del transport públic. També s'ha de regular de forma menys invasiva el pas dels autocars al Parc Güell perquè la irrupció continuada dels autocars i els canvis de sentit i de senyalitzacions en el trànsit alteren la tranquil·litat dels veïns i generen sensació d'inseguretat i d'incertesa, sense perjudici que les raons anteriorment exposades per Mobilitat sobre el patrimoni universal que significa el Parc Güell són certes i no sempre es fàcil trobar el punt mig o l'equilibri per compatibilitzar tots dos interessos.

L'Ajuntament ha de fer tot el que li pertoca per recuperar els espais i els usos de la plaça. La plaça ha de ser lliurada, novament, als veïns amb concordança amb el seu ús i gaudi. Fomentar els espais públics com a llocs de trobada i de convivència significa millorar i augmentar les relacions socials i perquè les places fan barri i sense places no hi ha barri.

Aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació de l'Ajuntament hauria hagut de ser més diligent i eficaç, tot i que actualment està intervenint per intentar solucionar els problemes exposats ho hauria hagut de fer abans per impedir les molèsties sofertes pels veïns.

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar la queixa perquè les persones promotores de la queixa pateixen des de fa dos anys, i sense perjudici de les molèsties necessàries i imprescindibles que genera tota infraestructura, la privació de l'ús de la plaça, els problemes de mobilitat per la imprevisió i la manca d'intervenció diligent en interès del veïnat i dels comerciants.
- Recomana a Hàbitat-Urbà i al Districte de Gràcia que vetllin pel compliment dels acords adoptats entre les administracions implicades i perquè s'executi el calendari i s'elabori el projecte de les obres de tancament del pou i de la urbanització de la plaça. I sobretot que informin, permanentment, els veïns i escoltin i valorin les seves propostes per recuperar els espais i els usos adients de la plaça.
- Recomana a Mobilitat que tingui en compte les consideracions fetes i ordeni el trànsit de la zona afectada i dels autocars que van al Parc Güell de la millor manera perquè els veïns no es vegin doblement afectats per una situació que no han creat.

Aquesta decisió es comunicarà a Hàbitat-Urbà, al Districte de Gràcia, al Districte d'Horta Güinardó i a Mobilitat, i se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 22 de juliol de 2013

